

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/422/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7511202095
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7511202095.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu Y. B. P..B., A., W. Č.. X/A, proti žalovanej K. Ž., nar. XX.X.XXXX, bytom V. N. A., A. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane Ž. D. N. Y. B. S., W., M. XX, IČO: XX XXX XXX, zast. advokátom Q.. J. Š., Advokátska kancelária B., B.. S. XXX/XX, o 760,98 € s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 14C/45/2012-122 z 13.9.2012 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka tak, že zaväzuje žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi sumu 117,88 €, ktorú je povinný zaplatiť advokátovi Q.. J. Š.P. do 3 dní po právoplatnosti uznesenia.

Z a v ä z u j e žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania v sume 34,05 €, ktorú je povinný zaplatiť advokátovi vedľajšieho účastníka Q.. J. Š. do 3 dní po právoplatnosti uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 97,10 € s 9 % úrokom ročne od 9.10.2009 do zaplatenia v mesačných splátkach po 20,00 € mesačne, počnúc mesiacom október 2012, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k zmluve o pripojení z 8.4.2009 bodom 2.5 v časti upravujúcej povinnosti zaplatenia zmluvnej pokuty je neplatná. Určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 14.5.2008 pod bodom 2.5 v časti upravujúcej podmienky zaplatenia zmluvnej pokuty je ako neprijateľné neplatná. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok na zaplatenie ceny služieb vzhľadom na to, že žalovaný nenamietal žiadnu okolnosť, ktorá by spochybňovala pohľadávku žalobcu, pričom nezistil žiadne okolnosti, ktoré by indikovali vadnosť právneho úkonu v časti ceny služieb, preto v časti o zaplatenie za dodané služby žalobe vyhovel s poukazom na ust. § 494 OZ. Zároveň s poukazom na ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nar. vl. 87/1995 Z.z. priznal aj úroky z omeškania odo dňa 9.10.2009.

V prevyšujúcej časti, t.j. v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vychádzajúc z § 53 ods. 1, 4 písm.k/ a ods.5 OZ dospel k záveru, že v danom prípade ustanovenia o zmluvných pokutách obsahujú neprijateľné podmienky, preto určil tieto zmluvné podmienky za neprijateľné a neplatné. Vzhľadom na to, že z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť v prevyšujúcej časti, t.j. žalobu o plnenie zo zmluvnej pokuty zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.2 O.s.p. Osobitným výrokom rozhodol o trovách vedľajšieho účastníka, ktorému náhradu trov nepriznal. Poukázal na to, že o neprijateľnosti zmluvnej podmienky

rozhodol bez návrhu, nakoľko na to boli splnené všetky zákonné predpoklady. Toto rozhodnutie vychádzalo z úradnej povinnosti súdu bez návrhu. Ďalej poukázal na to, že vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa, teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany samotného združenia založeného za týmto účelom, ktoré má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Vyslovil názor, že právne zastúpenie by zrejme bolo účelné a odôvodnené v právne zložitej veci, čo v tomto prípade nie je splnené. Mal za to, že právne zastúpenie združenia v tomto prípade bolo neúčelné a nadbytočné, nakoľko ide o právne jednoduchý spor a právny zástupca združenia nevykonal žiadne relevantné a účelné právne úkony, ktorými by hájil záujmy žalovaného a ktoré by nemohlo vykonať aj samotné združenie. Ďalej poukázal na to, že vedľajší účastník udelil svojmu právnenému zástupcovi vopred plnomocenstvo na zastupovanie v tomto konaní bez toho, aby sa najprv oboznámil s predmetom konania a posúdil, či právne zastúpenie je nutné a účelné. S prihliadnutím na predmet sporu a okolnosti konkrétneho prípadu má za to, že vedľajší účastník ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa, ktorý vstúpil do konania z vlastného podnetu a splnomocnil právneho zástupcu z radov advokátov, hoci zo samotnej podstaty vedľajšieho účastníka vyplýva, že musí byť schopný konať v mene toho, na strane koho vstupuje do konania vychádzajú z § 142 ods. 1 O.s.p. z dôvodu neúčelnosti a pri aplikácii zásady hospodárnosti konania rozhodol o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka tak, že mu náhradu nepriznal. Vyslovil záver, že žiaden z úkonov vedľajšieho účastníka nemal za následok priaznivejšie rozhodnutie súdu pre žalovaného - spotrebiteľa a znamenajú tak úspech v tejto časti.

Rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka napadol včas podaným odvolaním vedľajší účastník. Navrhol zmeniť rozsudok v napadnutej časti a priznať mu náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania, ktoré vyčíslil sumou 151,94 €. Poukázal na to, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je jasné, či aj vo vzťahu k nemu rozhodol podľa § 142 ods.2 O.s.p. Ďalej poukázal na to, že súd prvého stupňa vydal platobný rozkaz, ktorým spotrebiteľa zaviazal aj na plnenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a iba vďaka tomu, že sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť, nestal sa právoplatným. Bol toho názoru, že pokiaľ by do konania nevstúpil, súd by vydal rozsudok totožný so zrušeným platobným rozkazom, preto vzhľadom na jeho prax, keď zatiaľ prevažuje vydávanie platobných rozkazov ex offio, ochrana spotrebiteľov je len na začiatku, preto je účasť združenia v konaní aj v takýchto prípadoch stále potrebná prinajmenšom z toho dôvodu, že aj keď žalobca vie, že zakázanú zmluvnú podmienku používať nesmie, opakovane a masovo ju na všetkých súdoch uplatňuje v rozpore s § 53a OZ. Preto podľa jeho názoru je účasť združenia v súčasných podmienkach v súdnych konaniach stále dôvodná a účelná. Poukazujúc na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp.zn. 3 Cob 259/2011 rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za rozhodnutie v príkrom spore s prevažujúcou judikatúrou. V ďalšej časti odvolania citoval rozhodnutia jednotlivých krajských súdov, v ktorých im bola priznaná náhrada trov konania, osobitne citoval časť odôvodnení rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 14Co/390/2012, Krajského súdu Nitra sp.zn. 9Co/228/2012, 9Co/172/2012, 25Co/179/2012, Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 16Co/186/2012, 15Co/92/2012, Krajského súdu Trenčín sp.zn. 17Co/220/2012, Krajského súdu Košice sp.zn. 9Co/59/2012, 9Co/106/2012, Krajského súdu Prešov sp.zn. 1Co/8/2012.

Žalobca ani žalovaný sa k odvolaniu nevyjadрили.

Výroky rozsudku, ktorým v časti bolo žalobe vyhovené, ktorým v časti bola žaloba zamietnutá, vo výrokoch ktorými bola určená neprijateľnosť a neplatnosť zmluvných podmienok a vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného, neboli napadnuté odvolaním, stali sa právoplatné (§ 206 ods.2 O.s.p.), preto nemohli byť tieto výroky v odvolacom konaní preskúmané.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods.1,3 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.) a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom podľa § 220 O.s.p. zmenil.

Podľa § 142 ods.2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Čiastočný úspech vo veci zakladá nárok na pomerné rozdelenie náhrady trov konania alebo na to, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Čiastočný úspech sa skúma so zreteľom na uplatnený nárok, najmä z aspektu právneho dôvodu žaloby. Nárok na čiastočnú náhradu trov konania sa vypočíta tak, že úspech účastníka konania, ktorému vzniká povinnosť na náhradu trov, sa odpočíta od úspechu účastníka, ktorému vznikne právo na náhradu trov a výsledok zakladá pomerný nárok na náhradu trov účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa možno vyvodiť záver, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi vychádzal z ust. § 142 ods.2 O.s.p., pričom úkony vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené poukazujúc na to, že o neprijateľnosti zmluvnej podmienky rozhodol bez návrhu vedľajšieho účastníka, že ide o právne jednoduchý spor a právny zástupca združenia nevykonal žiadne relevantné a účelné úkony, ktorými by hájil záujmy žalovaného a ktoré by nemohlo vykonať aj samotné združenie ako subjekt založený s cieľom poskytovať spotrebiteľom relevantnú právnu ochranu, takže už z podstaty svojej existencie musí byť sám schopný poskytovať právnu pomoc. Poukázal na to, že k udeleniu plnomocenstva vedľajším účastníkom došlo vopred pred tým, aby sa vedľajší účastník oboznámil s predmetom konania, napokon za neúčelné považoval úkony majúc za to, že žiaden z úkonov vedľajšieho účastníka nemal za následok priaznivejšie rozhodnutie súdu pre žalovaného spotrebiteľa a znamenajúc tak úspech v tejto časti konania.

Z cit. § 142 ods.2 O.s.p. vyplýva, že pri rozhodovaní o čiastočnej náhrade trov konania takisto je potrebné vychádzať zo zásady vyjadrenej v § 142 ods.1 O.s.p., t.j. že trovy musia byť účelne vynaložené. Otázku účelnosti vynaloženia trov je potrebné interpretovať v súlade s čl. 47 ods.2 Ústavy, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi a podľa § 3 ods.4 zák.č. 250/2007 Z.z., podľa ktorého spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov.

Podľa Ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (č.l. 46 ods.1 Ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby si toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľa, preto si toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľa združení v nejakom združení sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Len zo zamerania združenia na ochranu spotrebiteľa sa nemôže podľa názoru odvolacieho súdu vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše ani jedno z ustanovení zák.č. 250/2007, v ktorých sa združenie uvádza a rovnako ani OSP neukladá takému združeniu, aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom.

Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa pred súdom je taký výklad ust. § 142 ods.2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Je pravdou, že takáto náhrada by mohla byť nepriznaná v prípade, pokiaľ by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom boli zbytočné, resp. neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom. Za neúčelný úkon v danom prípade nemožno považovať prípravu a prevzatie zastúpenia a podanie vyjadrenia vo veci, pretože v uvedenom vyjadrení vedľajší účastník namietal neprijateľnosť zmluvných podmienok, a preto žiadal žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietnuť, pričom žalovaná bola nečinná. V konečnom dôsledku v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty súd prvého stupňa žalobu zamietol, teda rozhodol tak, ako to žiadal vedľajší účastník. Samotná skutočnosť, že súd prvého stupňa bez návrhu určil neprijateľnosť a neplatnosť zmluvných podmienok uvedených v dodatku k zmluvám o pripojení uzavretými medzi žalobcom a žalovanou, sama

osebe nemôže viesť k záveru, že žiaden z úkonov vedľajšieho účastníka nemal za následok priaznivejšie rozhodnutie pre žalovanú, pretože v konečnom dôsledku žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty, tak ako to žiadal vedľajší účastník, súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd mal za to, že boli splnené podmienky pre priznanie čiastočnej náhrady trov konania podľa § 142 ods.2 O.s.p. podľa pomeru úspechu vo veci.

Keďže celkove žaloba znela o zaplatenie 760,98 €, žalobca bol v časti o zaplatenie 97,10 € úspešný, t.j. v rozsahu 12,7 % po odpočítaní úspechu žalobcu od úspechu žalovaného je zrejmé, že pomer úspechu vo veci bol vo výške 74,6%, t.j. zaokrúhlene 3/4-iny. Preto boli splnené podmienky pre priznanie čiastočnej náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi vo výške 3/4-ín.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania vo výške 88,41 € (2x41,49 € - § 14 ods.1 písm.a/ vyhl.č. 655/2004 Z.z. a to príprava a prevzatie zastúpenia a vyjadrenie z 9.7.2012, paušálna náhrada 2x7,63 € + DPH 19,64 €, čo spolu predstavuje čiastku 117,88 €, z čoho 3/4-iny predstavujú sumu 88,41 €).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s § 142 ods.2 O.s.p. a čiastočne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi podľa pomeru úspechu (3/4-iny) bola priznaná náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci - odvolanie vo výške 20,75 €, paušálna náhrada 7,63 € + DPH 5,67 €, t.j. spolu 34,03 €. Z tejto čiastky 3/4-iny predstavujú čiastku 25,53 €.

Povinnosť žalobcu zaplatiť trovy prvostupňového a odvolacieho konania advokátovi vedľajšieho účastníka vyplýva z § 149 ods.1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods.9 zák.č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.